

ՄԻՃՄՈՒԱՅԸ ՀԱՎԱՏԻՍ

ԳԻՐԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

(1868)

ՀԱՄԱՐ 97

1280 ՄԵՓԻՐ-Է

ՍԵՏԻՄԵՐ 10
ԴԵՍԵՄԲԵՐ 5

ՄԱՆԸ
ՍԱՅԻՍ 14

ԻՆՉ ՄԱՅԻՍ 2 1/2
ՊԵՐՄԱՆ 1
ՏԱՆԵՍԻ 30 ՊԵՐՄԱՆ 60

ԱՎԱՓՐ 26 ՄԱՅԻՍ

ՏԻՆ	ՄԱՅԻՍ	ԵՅԻՆ
39 5	39 20	39 5

ԹԵԼԵԳՐԱՖ

ԼՆՈՒՄ
ԲԱՐԻՍ
ՍԱՐԴԻՆԻԱ
ՎԵՆԵՐԻԱ

ԳԱՄՊԻՕ

ԱՄԹԱՆԻ 14 ՄԱՅԻՍ

ՓԱՐԻՍ 25 ՄԱՅԻՍ

ԳՕՆՈՍԹՐՈՆ ԿԵՐԵՐ	56 55
ԳԱՐԱՆԱՐ	56 75
ԼՆՈՒՄ	56—
ԳԱՐԱՆԱՐ	55 7/8—56

1865 ՕՍՏՈՎԵՐ ԽՈՒՆԻՍԻՍ

ՓՐԱՆԱՐ	69 60
ԳԱՐԱՆԱՐ	69 55
ԼՆՈՒՄ ՓՆՈՒՄԵՐԻՍ ԿԵՐԵՐ	51 10
ԳԱՐԱՆԱՐ	51
ԽՆԻՍԻՍ ԳՕՆՈՍԹՐՈՆ	95 5/18
ԼՆՈՒՄ	115 95

Իրանտա քրիստոնէսներ, եկեղեցիներ
մէմուրան ինթիսապ օրուամամուրնա
տայիր Լօրտ Լաւոսթօնուն գանու
նունա միւսիւ տ'իւրայիկի հէր նէ գա
տար շէտիտ մուսալիֆէթ իթտի ի
սէ տէ, գանունու մէզպուրնէն իքին
ճի գրաւթընտա 259 գուրայա գար
ը 312 գուրա իլէ գապուլ օրունուու
Իանունու մէզպուրուն իւչիւն
ճիւ գրաւթը յունիս 5է գարար վէ
րիլիւն տիր :

— Լքօգ նամ զազէթանընձ գազ
լինձէ ինունու մուարապար թէսլի
յէ բէզիր օլմուշ տուր : Սիւսիւ տը
Սթիւթիս մէմուրիլթիթիսին թէհ
լիքտէ օլտուղունու զազէթայը մէզ
բիւր եալանա չըգարըր :

— Իսալիլ պէյ Լիթանէյէ ալտէթ
իթմէթտէ տիր :

— Գօնսթիթիւսիօնէլ նամ զազէ
թաւա միւսիւ Տէօլըն եազտըր
պիր պէնտին մէալինէ նաղարէն
թունուս քէյթիլթի հէնիւզ թէսվի
յէ օլմամը տըր, վէ Սըանըրդ տէվ
լէթի թարգիլէ ալմագտան րէսմի մու
ամէլթի թէհէպպիւս իթմէյէճէր
տիր :

— Իհիս ճօնարն դապահաթարզ
տըր տէյի հիւքմ օլունտուգտա,
միւշարալէյհին մուհաքէմէսինին սէ
րի սէպէպի օլան հարպիլէ նաղըրը Ս
Սթանթըն իսթիֆաթըր վէրէճէթմիլ:
Լազէթայը մէզպուր քէզպիլթի իւ
րուսիա գրալընըն նութգուսու սուլ
հա մէյեալ վէ իրաիա ահանամէսի
նին ահքեամընա մուվաֆըզ աւտ ի
տէր :

— Պուքրէշտէն Լալընան իսպալէրէ
նաղարէն, Սլաւ Պուղտան պէյինին
սէնէվիսի կիւնիւնիւն շէրէֆինէ
թէրթիւլ օլունան զիպֆէթ էսպիլ ի
լէ իսթամ պուլուպ, թէվաթուր օ
լունան արաճիֆլէր իճրա օլմամըլտը
տըր :

— Օխրտէ մուհարրէր հալաուի
սաթը Սթամպուլ նամ զազէթայը միւ
թէպէրէնին տիւնքի նիւսիսիսիտէն
սալարազ զազէթամըրտ տէրձ իտէրիզ :

« Լիւրիս րուէսայը էչգըրտըր թէ
րաֆընտան Լթինա մէպուստըր միւ
լէթմէճիլիսին աղա սըֆաթը իլէ ին
թիսապ վէ իրսալ օլունան էչգըրանըն
Լունան տէվլէթի թէրաֆընտան սիւ
րէթը րէսմիլէ տէ գապուլ օլունու
ղա իշիւն, տէվլէթը Լլիւնին Լթի
նա սէֆիլիսին տէրազապ հիւքիւմէ
թը Լունանիլէյէ իթա իթտիլէ էվրա
գը րէսմիլէյի իսթիւրտաւ իտէրէր մա
յէթիստէ պուլունան վաթօրու Հիւ
մայունէ րաքիպէն Տէրսաւտէթէ ալ
տէթ իթտիլէ չիմտի իշիտիլմիշ տիր :

« Լթինաւա պիր իսթիլալ զու
հուր իթտիլէ մէսմուլմիլ օլմուշ
տուր : »

— Պու կիւն իւրտիլի Սըսըր հաղ
րէթլէրինին Լրաթանէյէ մուվաթըրէթ
իտէճէթլէրի իշիտիլմիշ տիր :

Գուրիլէ տ'()րիանտա Լիւրիտուն
վարիտ օլան աթիւզգիթըր մէթթուպ
գրաւթ օլունուր :

Հանի 18 հայի

« Գօնթարօ նամ զօրպալարըն սէր
կէրտէսի վէ տիկէր սէրկէրտէլէր Ին
կիլիզ Գրալիչաւընա թագաւմօլուն
մագ իշին պէլտէմիլտէրի Ինկիլիզ
գօնսթօստունա պիր աղըրհալ կէճն
տէրմիլէր տիր տէնիլ : Պու աղըր
հալոա Գրալիչայա նիպազ օլունաթըր
Գրալիչա հաղրէթլէրի ճէնիլին պիթ
մէսի իշին տէվլէթը Լլիւնէյէ թէվապ
սիւթ էթսին, սանքի պու անէտէթ
պու ուղըրա տէվլէթը Լլիւնէյէ էլին
տէն կէլէն զայրէթի իթմէմիշ օլտա
իսի :

« Զօգըրը պունու Ինկիլիզ տէսի
սէսի աւտ իտէրլէր եանի Ինկիլիզ
տէվլէթի Լիւրիտ աւտաւըն զապթ է
տիպ, վաթթը իլէ Լէտի աւալար
տա իճրա իթտիլէ նուֆուղու պունտա
տալիս իճրա իթմէթ իսթէր րէրլէր,
լաքին Սօսիօֆ տէսիսէսի օլմաթը
տահա զիպտէ իճիթմալ տըր, չիւնքի
Բուսիա տէվլէթի կիւրիպիլէրին շի
քէպէթիստէն գուրթուրմագ վէ
քէնտի թէհէսիլիսի զայա իթմէյէրէթ
պու միւշթիլաթը հալ իթմէթ իշին
պու նասիհաթը վէրմիշ վէ զօրպալար
գապուլ իթմիլէր :

« ()նլար քի Ինկիլիզ տէսիսէսի
տիր տէյի ինանըրդըր եալստ ինան
մագ կէսաթէրիլէր, զօրպալարը նամ
քէթօր աւտ իտէրլէր, Ինկիլիզին թէ
սիլի, Սօսիօֆա մէյտան իւրազմաթը
եօգոա Բուսիանըն էյի նիլէթլէրի
վար ըտը տէրլէր : Իշէր պու լազըր
տը սահիհ տէյի գապուլ օլունուր ի
սէ, Սօսիօֆ տայիմա զօրպալարըն

աւագայր տէրունէրինի ճէլոյ իմմիշ
օլտաւագ, վէ աւագայր խաւապ իմտիրիւ
վէ օլ գաւապ Էհալինին Էօլիւմիւնէ
սէպէս օլտուգտան մաւաւա պիր շէյ
ղայոյ իմմէյնճէք :

«Մահի ճարինին 8 ին տէ զօրպա-
լար տաղարտան էնիպ, իմիմտան
պիր սաւաթ ուղապ Մօրնիէս նամ մա-
հալուէ օլան տաքէր պէօլիւքէրինին
իւղէրինէ հիւճմ իմտիրիւ : Մուճա-
լուն գալլինճէ զօրպալար պիր պէօլիւք
աղքէր մուհասէրէ իմմիշէր, պու-
աղքէրէր կիւճ իլէ Մօրնիէս նամ մա-
հալուէ օլան իւլամ կէօնիւլիւ աղքէր-
լէրին եարտըն իլէ գուրթուլմուշ-
լար : Ճէնի ախշամաւագ սիւրաիւ,
կէճէյն եագըն զօրպալար տաղարտան
ճէրիմէյն մէճպուր օլտուլար, եր-
մի պէշքիլ զօրպալարտան Էօլմիւշ
իտի : վէ պուշլարն էն տիրայէթիւ
վէ իշիւղար սէրկէրտէլէրինտէն պի-
րի Տէմօսթէն իսմինտէ պէրապէր
Էօլմիւշ իտի :

«Մէթմտա հիւքիւմէթին էլինէ
պիր բաքէթ մէթմալար տիւշմիւշ
քի զօրպալար օ պէլտէնին Մուսիա
գոնսօրոտունա Էօլլայօրլար ըմըշ, վէ օ
տախի Հանիատաքի գոնսօրոտ կէօն
տէրէճէքմիւշ, տէնիւր քի պու մէկ
թուպարտա Մուսիայա եախօտ գօն
սօրոտա գարշը չօգ շիքէպթէր վար
ըմըշ, եանի գոնսօրոտ պուշլարա տա-
լիմա վաւ իտէր իմիշ քի : Մուրթա
տէվլէթէրի թէվաօսիւթ իտէճէք
լէր իտի շիմսիլէ գաւապ պու վաւ իճ-
րա օլտունամըշ, պուշլարն մաւաւա
զօրպալար գոնսօրոտ իֆաւէ իտէյօր-
լար ըմըշ քի : մու գալլէմէթ իտէճէք
արթըգ թագաթլարը գալմամըշ տըր :

«Հանիատա տախի պաշգա մէք
թուպար թուլթուլալար, լաքին
պուշլար Էօլլէ եաղըմըշ տըրլար քի
սըրընը պիլմէյն օգուլամալ : Մէք
թուպարը կէօթիւրէնալ ու կիլիթթ
օլտունուշ, լաքին պու անէթէք մէք
թուպարը քէնաինէ քիմ վէրտիլինի
իգրար իմմէյօր :

«Հիւսէին բաշա արապա իլէ Մօ-
գօրօնայա կիթմի, պու իլք տէֆա
տըր քի ճէղիթէմիգէ արապա կիլէյօր,
տէմէք քի Էօլլարն եաղըմտը իլէ
րիլէյօր վէ սալթանաթը սէնիլէ Էօլ-
լարը տիւղէլթմէին էլլէմիլէթինի
աղնամըշ, լաքին եաղընը Էօլլարը
եաղմամալը իլլա օնլարը պըրագմա-
մալը քի պօղուլուն :

«Հանիա տալլիսի Վօսթանթէն
Վօսթանթ օտօրի Է իլտիլին ալտէթի :

նէ զայէթ թէէսիւֆ իտէյօրլար,
չիւնքի զայէթ տիրայէթի վէ միւք
թէտիր պիր զաթ օլմաթը հասէպի իլէ
տաշա պիր պէօլիւք մէմուրիլէթէ կէ-
չիպ Միթանէսէ գալըր տէյի գօր-
գարլար : Միթանէս գալմա պաղը Է-
կի տաթթէրին իգալէ օլտունալար ի-
չիւն, միւշարալէյին մէմուրիլթը
սապըգէսինտէ իպգաթը Էլլէմ տիր :

«Թուշա նէհրինին աղըղարընը
թէմիլլէյիպ, սէֆայինին սէյր ու հա-
րէքէթ Էտէպիլէճէք տէրէճէսինէ
կէթիլիմէսի իչիւն Մարիա մէշլէրէ-
թի աշքեամընճա 1856 սէնէսի տու-
էլլ Միթթա թէրաֆընտան Վալաու-
տա պիր գօմիսիօն թէշքիլ օլտուն-
մուշ, գօմիսիօնու մէղպուր պու
խուսուսու իճրա իմմէք իչիւն պու-
տէֆա իսթիգրաղա միւհթաճ օլտու
վէ տուէլը մուշարիլէյա մուսալիսթ
իւղրէ պիլէր հիսթէյն քէֆալէթ Էթ-
մէյի հիւսնիւ րիգա վէրմիշ օլտուգ-
լարնտան, պու քէյֆիլթ Շըմալի
Միթմանէս իթթիհատը մէճիլիլինէ
տախի աթիւղլէրը շէրայիթ իլէ ալլ
օլտունուշ տըր :

1. իսթիգրաղըն Էթիւնիւ 135000
Ինկիլիլ լիւրտընը թէճալուղ իմմէ-
մէսի :

2. Տէվլէթը Միլէ, Պրանսըղ,
Ինկիլիլ, Միթթիա Շըմալի Միթման-
էս իթթիհատը, վէ Միթալիա
պու իսթիգրաղըն մուսալիսթ իւղ-
րէ պիրէր հիսթէսինէ քէֆիլ օլմալէրի
լաքին պիրի պիլէրինէ քէֆիլ օլմալա-
րապ :

3. իշպու իսթիգրաղըն գալտըրը-
մաթը միւտտէթի օն սէնէյի թէճա-
լուղ իմմէմէսի :

4. Քէֆիլ տէվլէթէր պէհէր սէ-
նէ նօգսան պուլան ագճէյի քէնտի
հիսթէլէրինէ գըլաթէն թէտիլէ իմմէ-
լէրի :

5. Մէնէ պէ սէնէ մէղպուր իս-
թիգրաղըն կէրէք կիւղէլթէսի կէրէք
ամօրթիմանընտան զուհուրա կէլէն
իշպու նօգսան իչին պէհէր տէվլէթ
նէ քի թէտիլէ իմմիշ իտէ օնա գըլա-
սէն իլէրիւտէ օլաճագ մագպուղաթըն
արթանընտան ալմալէրի, սօղրատան
վուգու պուլաճագ իսթիգրաղարտան
Էվլէլ : Շէրայիթի մէղպուրէյի տէվ-
լէթը Միլէ, Պրանսըղ, Ինկիլիլ, Միթ-
թիա տէվլէթէրի շու իքի թէպալիլթ
իլէ գապուլ իլլէմիլլէր տիր : Եանի
հէր տէվլէթին պիրի պիրինէ քէֆիլ
գալմաթը, վէ իսթիգրաղըն գալտըրը-
մաթըն օն իքի սէնէ թալիլի օլտուն-
մաթը շարթը իլէ :

ԻԼԼԵԼԹ

ՏՕԳԹԵՕԲ ՔԻԻԿԵԼ

Վ ինտանըն պաշքէճալ ուսթաթը
Եանի պաշ կէօլ հէրիմի, պու տէֆա
Միթմանէյն մուլաթլէթ իմմիշ տիր :

Վէօլ վէ գուլագ հասթալըգլարը
իչիւն, պէհէր Էէվմ աղաֆրանիկա
սաւաթ 8 տէն Էօլլէնէ գաւապ, իտու-
թալարը գապուլ իտէճէք տիր :

Պուգարալար իչիւն պէտէ հալա-
ղարագ, քէնչէմագէ կիւնէրի քէրա-
լիք տաֆրանիկա սաւաթ սէքիլտէն
Էօլլէնէ գաւապ :

Տօգթարու մուլաթլէրին գապի-
նէթի, Պէլ օլլաւնտա Վարթալ սօ-
գաղընտա 1, 8 խանէտէ տիր :

Իանճուգ գարտաշարըն Ինկիլիլ
Էճղախանէսի թապիր օլտունան տիւք-
քեանլարընէ գարշըրնտաքի սօգագ-
տա : 10

ԻՆԿԻԼԻԹ ԷՃՁԱԽԱՆԵՍԻ

Վ Էճէթ Էճալը Պիլիլիլիլ Կիլիլիլ

Ն. ՎԵԹ. ԳԱՆՁՈՒԿ ԳԱՏԱՇԱՐԵՆ

178 Պէյօղլու ճաւաթէսի 178 :

Պու Էճղախանէնին հէր Էճղալը
Ինկիլիլթըրանըն վէ Պրանտանըն էն
մէշհուր ֆապրիգալարնտան ճէլոյ
օլմուշ օլտուլաւնտան, պէօլիւք շէօն-
րէթ քէպալ իմմիշ : Մքէրի Էճղալէրի
Էօնարտան վէ Պրանտա Էքթօլիսի-
օնուտա Մար օլէսիտէն պէօլիւք սլթըն
միտալ վէրտիլի ֆապրիգալարտան ա-
լընմա տըր :

Սէթալիլթա թապիր օլտունան հէր
թէրթալին տէքօլիթաուտա տըր :
Մօրինա պաղընըն էն ալաթը, շիշէ
իլէ վէ օգգա իլէ, իլաճը շարապլար
վէ մաւէն սուլարը հէր բօսթաւա
թաղէլէնմէք իւղրէ :

Վ իթթօրիա թապիր օլտունուր բօ-
մաւա, սապուլն վէ գօգուլալ րուհ-
լար, Մարիսին Միթ ֆապրիգալըն-
տան :

Մքթալթ Միթիլթ, Ինկիլիլ իճա-
ալ օլան պու հիթմէթի սու չաղըր վէ
նաղիք գուլաշարըն վէ Էլաիլէնէրին
լէքէսինի չըգարըր վէ սօն տէրէճէ
թէմիլլէր : 3

ՍԱՀԻՊԻ ՄԷՍՈՒԼՈՒ ՂԱԶԻԹԱ
ՅՈՂԱԿԻՄ ԹԻԻԼՊԷՆՏՅԱՆ

ՂԱԶԻԹԱ ԷՐՄԵՆ ԳԻՄԵՍԻ ՍՕԳԵՐ ԴՊ. 24
Յ. Մ. ԻՆԵՍՏԻՍԵԱՆ ԹԼՊԻՍԵԼԻՍԻՆԵ